

Zaak C-119/09

Société fiduciaire nationale d'expertise comptable tegen

Ministre du Budget, des Comptes publics et de la Fonction publique

[verzoek van de Conseil d'État
(Frankrijk) om een prejudiciële beslissing]

„Vrij verrichten van diensten — Richtlijn 2006/123/EG — Artikel 24 — Intrekking van elk algeheel verbod op commerciële communicatie van gereguleerde beroepen — Beroep van accountant — Verbod op actief werven van cliënten”

Conclusie van advocaat-generaal J. Mazák van 18 mei 2010	I - 2554
Arrest van het Hof (Grote kamer) van 5 april 2011	I - 2568

Samenvatting van het arrest

1. *Vrijheid van vestiging — Vrij verrichten van diensten — Diensten op interne markt — Richtlijn 2006/123 — Commerciële communicatie*
(Richtlijn 2006/123 van het Europees Parlement en de Raad, art. 4, punt 12, en 24)

2. *Vrijheid van vestiging — Vrij verrichten van diensten — Diensten op interne markt — Richtlijn 2006/123 — Commerciële communicatie voor geregementeerde beroepen (Richtlijn 2006/123 van het Europees Parlement en de Raad, art. 24, leden 1 en 2)*

1. Het begrip commerciële communicatie, zoals omschreven in artikel 4, punt 12, van richtlijn 2006/123 betreffende diensten op de interne markt omvat niet alleen klassieke reclame, maar ook andere vormen van bekendmaking en informatieverstrekking, bedoeld om nieuwe cliënten te werven.

Het actief werven van cliënten valt aldus onder het begrip commerciële communicatie in de zin van de artikelen 4, punt 12, en 24 van richtlijn 2006/123, aangezien het gaat om een vorm van informatieverstrekking bedoeld om nieuwe cliënten te zoeken en het een persoonlijk contact tussen de dienstverrichter en de potentiële klant om deze laatste een aanbod van diensten te doen impliceren en daardoor als direct marketing kan worden aangemerkt.

(cf. punten 32-33, 38)

2. Artikel 24, lid 1, van richtlijn 2006/123 betreffende diensten op de interne markt, moet aldus worden uitgelegd dat het zich verzet tegen een nationale regeling die

de beoefenaars van een geregementeerd beroep, zoals het beroep van accountant, volledig verbiedt actief cliënten te werven. Zowel uit het doel van dat artikel 24 als uit de context waarin het thuishoort, blijkt immers dat de wetgever van de Unie niet alleen beoogde een einde te maken aan de algehele verboden voor de beoefenaars van een geregementeerd beroep om gebruik te maken van commerciële communicatie, ongeacht de vorm ervan, maar ook aan verboden om gebruik te maken van een of meer vormen van commerciële communicatie in de zin van artikel 4, punt 12, van richtlijn 2006/123, zoals bijvoorbeeld reclame, direct marketing of sponsoring. Gezien de voorbeelden in punt 100 van de considerans van deze richtlijn, moeten ook als door artikel 24, lid 1, van deze richtlijn uitgesloten algehele verboden worden beschouwd, de beroepsregels volgens welke het niet is toegestaan, in een of meer media informatie over de dienstverrichter of zijn activiteit te verstrekken.

Een verbod op het actief werven van cliënten, dat ruim is opgevat doordat het in de weg staat aan elk actief werven van

cliënten, ongeacht de vorm, de inhoud of de gebruikte middelen, en het verbod omvat op alle communicatiemiddelen die deze vorm van commerciële communicatie mogelijk maken, moet aldus als een door artikel 24, lid 1, van richtlijn 2006/123 verboden algeheel verbod op commerciële communicatie worden beschouwd.

en daardoor binnen de werkingssfeer van artikel 24, lid 1, van richtlijn 2006/123 valt, is een dergelijke regeling onverenigbaar met deze richtlijn en kan zij niet worden gerechtvaardigd op grond van artikel 24, lid 2, van die richtlijn, ook al is zij niet-discriminerend, is zij gebaseerd op een dwingende reden van algemeen belang en is zij evenredig.

Doordat zij een bepaalde vorm van commerciële communicatie volledig verbiedt

(cf. punten 29, 41-42, 45-46 en dictum)